

Af kanunu tasarısı ve Adalet Komisyonu raporu(1/621)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71 - 599 6/1480

10 . VI . 1946

Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Adalet Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 8 . VI . 1946 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan Af Kanunu tasarısının gerekçesiyle birlikte sunulduğunu arz ederim.

Başbakan

Ş. Saracoğlu

Gerekçe

1881 sayılı Matbuat Kanununun değiştirilmesi düşünülerek Yüksek Meclisin tasvibine arz edilen 50 nci maddesinde bazı suçların basın vasıtası ile işlenmesi hali derpiş edildiği gibi Türk ceza kanununun 141 nci ve sonraki maddelerinde bazı fiillerin suç halinden çıkarılması ve bu kanun ile bu maddelerin yeni esaslara göre tanziminin düşünüldüğü şu sırada matbuat kanununda yazılı veya basın vasıtası ile işlenmiş olan suçlardan sanık ve hükümlü olanlar hakkındaki kamu dâvalarının kovuşturulması ve hükmedilen cezaların çektirilmesi uygun görülmemiş ve bunların ortadan kaldırılmasının yerinde olacağı düşünülerek bu tasarı hazırlanmıştır.

Metinden de anlaşılacağı veçhile umumi af yalnız matbuat kanununda yazılı suçlarla matbuat vasıtası ile işlenmiş olan diğer suçlara hasredilmiştir.

Umumi hükümlerimiz gereğince af, aksine sarahat olmadıkça, bütün hukuki neticelere şâmil bulunduğu ve şahsi haklara müessir olmayacağından metinde bunların açıklanmasına lüzum görülmemiş ve hangi tarihe kadar işlenmiş olan suçların bu kanunun şumulüne girdiğinin tasrihine lüzum görülerek birinci maddeyle bu hususta sarahat konulmuştur.

Adalet Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Adalet Komisyonu

Esas No. 1/621

Karar No. 30

10 . VI . 1946

Yüksek Başkanlığa

Yayım yoluyla veya 1881 sayılı Matbuat Kanununa aykırı hareket suretiyle işlenmiş olan suçlara dair Adalet Bakanlığınca hazırlanarak Bakanlar Kurulunun 8 . VI 1946 tarihli toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan af tasarısının komisyonumuza da havale edilmesi üzerine ihtiva eylediği hükümler görüşüldü ve

incelendi.

Tek dereceli seçim kanunlarıyla dernek kurma hak ve hürriyetini en liberal esaslar dairesinde tanzim eden kanunu, ve Matbuat Kanununun değiştirilmesi hakkındaki tasarının yayım ve basın hayatında hedef tuttuğu yeni inkişafı takibeden bu tasarıda yayım yoluyla işlenmiş

olan suçların tamamen ve hiçbir iz bırakmıyacak bir şümulde affı bir taraftan hakiki demokrasiye ve tam bir hürriyet rejimine yaraşan müsamahalı bir görüşün ifadesi olmak diğer taraftan milletin iradesini beyana davet edildiği şu sırada takip altında bulunan veya hüküm giymiş olan basın mensuplarını milletin âtîfetine faydalandırmak bakımından cidden takdire değer bir mahiyet arz etmektedir.

İleri bir Devlet görüşünün ifadesi olan bu müsamaha aynı zamanda Türkün asırlar boyunca değişmez millî bir hasleti şeklinde beliren âlicenaplık hislerinin yeni bir tezahürü olarak Kamutayın Yüce tasvibine arz edilmesi oybirli-

ğiyle karar altına alınmıştır.

Adalet Komisyonu

Başkanı	Sözcü	Kâtip
Kayseri	Zonguldak	Manisa
R. Özsoy	Ş. Devrin	F. Uslu
Antalya	Balıkesir	Bingöl
N. Aksoy	O. N. Burcu	F. F. Düşünsel
Denizli	Denizli	Erzincan
H. Günver	N. Küçüka	A. Fırat
İzmir	Kastamonu	Kastamonu
E. Oran	A. Binkaya	F. Ecevit
Kayseri	Kocaeli	Mardin
C. Tüzel	S. Artel	E. Ergin
Rize	Sinob	Urfa
S. A. Dilemre	C. Atay	K. Berker

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Af kanunu

MADDE 1. — Gazete, kitap, dergiler vasıtası ile veya 1881 sayılı Matbuat Kanununa aykırı hareket suretiyle 7 . VI . 1946 tarihine kadar işlenmiş olan suçlardan dolayı kovuşturma yapılmaz.

Bu suçlar sebebiyle verilmiş olan cezalar ortadan kaldırılmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun yayım tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan	Adalet Bakanı
Ş. Saracoğlu	M. Ökmen
Millî Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı
A. R. Artunkal	Hilmi Uran
Dışişleri Bakanı	Maliye Bakanı
Hasan Saka	N. E. Sumer
Millî Eğitim Bakanı	Bayındırlık Bakanı
Yücel	
	Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı
Ekonomi Bakanı	
Fuad Sirmen	
Gümrük ve Tekel Bakanı	Tarım Bakanı
T. Coşkan	Ş. R. Hatipoğlu
Ulaştırma Bakanı	Ticaret Bakanı
A. F. Cebesoy	R. Karadeniz
Çalışma Bakanı	
Dr. S. Irmak	

ADALET KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Af kanunu

MADDE 1. — Gazete, kitap veya mecmua vasıtasıyla veya 1881 sayılı Matbuat Kanununa aykırı hareket suretiyle 7 . VI . 1946 tarihine kadar işlenmiş olan suçlardan dolayı kovuşturma yapılmaz.

Bu suçlar sebebiyle verilmiş olan cezalar ortadan kaldırılmıştır.

MADDE 2. — Hükümetin ikinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Hükümetin üçüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.